

(Folytatás az 1. oldalról)

— A családból a férfi vagy a nő munkája lehet társadalmilag hasznosabb. A tehetségesebb félnek kell kibontakoztatnia képességeit. Ha arra szükség van, a nőknek támogatniuk kell férjük előrehaladását.

Ez azonban nem lehet azonos azzal a szemlélettel, hogy a tehetségesebb nő végleg lemondjon férje és családja miatt szellemi képessége kibontakoztatásáról. A kollégáknak ambicionálni kell egymást! Nem törvényszerűnek venni, hogy a nők csak lemondások árán — a család elhanyagolásával vagy az egyedülmaradás vállalásával — haladhatnak előre! **Tényi docensnő szavaival:**

— Minél előbb fel kellene számolni azt a helytelen gyakorlatot, hogy azokat a fiatal nőket, akik nem vállalják a lemondást, a megalkuvást, legfeljebb a szakvizsgáig, vagy addig türik meg az intézetben, amíg helyére nincs szüksége másnak.

Aki viszont nem képes arra, hogy az erejéből telő pluszmunkát vállalja, azzal szemben nem kell indokolatlanul türelmesnek lenni. A nőknek munkájukkal ki kell érdemelniük a megbecsülést! Saját teljesítményüknek — nem pro vagy kontra elfoglaltságuknak, előítéleteknek — kell meghatározniuk helyzetüket!

## A ranglétra alsó fokán

A gyakorlat azt mutatja, hogy az orvosnők többsége a férfikkal egyenrangú gyógyító és oktató-nevelő munkát végez egyetemünkön, sokkal többet vállalnak az intézeti terhekből, mint a férfiak. Munkájuk, ahogyan **Szontagh professzor** megfogalmazta:

— Pontos, precíz, korrekt. Interdiszciplinális munkában teljesen megbízhatóak, de reprodukció tévelygésre inkább képesek, mint konstruktívra, szekundárnak kiválóak. De ha családjuk is van, akkor az önálló tudományos munkára, főleg annak vezetésére már nincs idejük és energiájuk.

Sok intézetben sajnos hiába végeznek az orvosnők jó gyógyító és oktató munkát, a tudományos tevékenységük — ami rendszerint a családi kötelességek miatt eleve korlátozottabb, mint a férfiaké — gyengébb, ez elég ok arra, hogy eltanácsolják őket az egyetemről. A nők munkatársaként valamilyen dolgoznak tudományos kutatócsoportban, de csak ritkán törekednek önálló eredményeket hozó kutatómunkára. A rutinmunkákban és a családi gondokban „elfáradnak” és sokszor saját maguk se törődnek továbbfejlődésükkel. (Pedig erre még 35—40 éves korban is lenne alkalom, amikor a gyermekeik már viszonylag önállóbbak, kevesebb a családi és anyagi gond.)

Ha minden intézetben kellően megbecsülnék a nőket, ha megfelelő légkörben dolgoznának, s ha a nők ma-

gukat (és némi női szolidaritással) egymást is ambicionálnak, akkor talán nem a következőképpen festene a ranglétra a klinikákon:

Professzor: férfi 12, nő nincs, másodprofesszor: férfi 2, nő nincs, docens: férfi 17, nő 1, adjunktus: férfi 51, nő 11, tanársegéd: férfi 68, nő 27, klinikai orvos: férfi 34, nő 13. **Kandidátusi fokozata jelenleg 3 nőnek van az egyetemen, doktori fokozata egynek sincs.**

Köztelen munkaidejük naponta 10—12 óra. A felmérések szerint átlagosan napi 3 óra szabadidejük van, amit kulturális és tudományos igényeik kielégítésére fordíthatnak. Sok klinikán a kisgyermekes anyákat is beosztják éjszakai inspekcióna. (Követendő lenne pedig az I. számú Belgyógyászati Klinika példája, ahol a múlt év közepé óta a gyermekes anyák éjjel nem ügyelnek!)

Sok orvosnő küzd anyagi gondokkal is, főleg azért, mert lakáshelyzetüket saját erőből kell rendezniük s egyetemi bőcsőde, óvoda híján gyermekeik mellé borsos összegeket kell felügylelt fogadniuk. Gyerekevelésre a vasárnapi és a nyári szabadság ideje marad. (Nyáron külön gondot jelent iskolás korú gyermekek étkeztetése is. Az egyetem menzáján például nem engedik nyáron sem a gyermekeket étkeztetni.)

Mellékes jövedelmük általában nincs, magánpraxist nem folytatnak...

Helytállni, megbecsülést, minősítést szerezni, vezető pozícióba kerülni az orvosegyetem intézeteiben általában sokkal nehezebb az orvosnőknek, gyógyszerésznőknek, mint férfi kollégáknak. Egyenjogúság van, de azért, hogy egyenjogúság is legyen, nagyon sokat kell még tenni valamennyi orvosnak és orvosnőnek, az egyetem állami, párt-, és szakszervezeti vezetésének.

Szabó Magdolna



# Szegedtől Potsdamig

Körülbelül 750—800 egyetemista és főiskolás készül a nyári építőtáborokba. Legtöbbször a **József Attila Tudományegyetem** hallgatói közül jelentkeztek. A JATE szegedi építőtáborában két turnusban mintegy 190-en dolgoznak majd, a lányok Tiszaszigeten mezőgazdasági munkán, a fiúk a szegedi építőtáborban. A táborban „vendégmunkásként” miskolci, ivóvi és odesszai egyetemisták is részt vesznek. Tudományegyetemünk 110 hallgatója Miskolcon fog dolgozni. Balatonaligán pedig további 80 lány. Külföldre, nemzetközi építőtáborba 12 — kiemelkedő KISZ-munkát végzett — hallgató megy. Sokan vesznek részt a Radabergbe, Stralsundba és Wolgastba szervezett négy hetes munkaakciókban.

A **Tanárképző Főiskola** 60 hallgatója két turnusban a balatonaligai építőtáborban fog dolgozni. Tíz főiskolás jó KISZ-munkája jutalmaként Balatonföldváraon üdül. Jutalomjellegű a Potsdamba szervezett „vendégtáborozás” is. A Potsdami Tanárképző Főiskola táborában 63 szegedi főiskolás dolgozik a nyáron. A német főiskolásoknak cserébe a szegediek a Veszprémi Építőipari Vállalatnál és a Dörgicsei Termelőszövetkezetben biztosítanak munkát.

Az **Orvostudományi Egyetem** hallgatói közül néhányan külföldre mennek dolgozni, körülbelül tizen pedig jutalomüdülen vesznek részt. Négy fiú a tatabicskei építőtáborba megy, 110 lány a balatonaligai építőtáborban szed majd gyümölcsöt.

## Négy szobával több Balatonbogláron

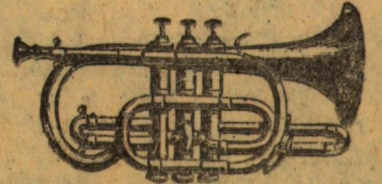
Ha nyáron is olyan kánikula lesz, mint májusban volt, akkor igazán elégedettek lehetnek az üdülők. A jó időn kívül természetesen más feltételei is vannak a nyaralásnak. Úgy néz ki, ezek biztosítottak. Felkerestük ugyanis **Harangzó Józsefet**, a József Attila Tudományegyetem szakszervezeti bizottságának titkárát és megtudtuk tőle, hogy az egyetem tavaly felépült balatonboglári üdülőjében az idén 14 turnusban 75 család üdülhet.

Ez úgy lehetséges, hogy a meglevő 7 szoba mellé az egyetem július 17-től még négy szobát bérrelt. Így tehát összesen 11 szoba áll a JATE oktatóinak rendelkezésére.

Sem az egyetemi, sem a kari szakszervezeti bizottságoknak nem volt könnyű dólga az elosztásnál. Bár az üdülési bizottságok minden szempontot figyelembevéve igen lelkiismeretesen igyekeztek ezt elvégezni, mégis bizonyára lesznek ezzel is elégedetlekedők.

Tájékoztató véget megkérdeztük, hogy egyes karok között hogyan osztották el a 146 helyet. A BTK: 20, a TTK: 69, a Gazdasági Hivatal: 24, az Egyetemi Könyvtár: 11, a Ságvári Gimnázium: 5, a Gyakorló Általános Iskola: 6 és a diákokthoz 2 hetet kaptak.

Ezen kívül jutott még az egyetemnek 29 SZOT beutaló, 5 db egyhetes beutaló üdülőhajóra és 10 gyerekbeutaló.



**Pártnapot tartottak június 3-án az Orvostudományi Egyetemen.** **Ovári Miklós az MSZMP Központi Bizottságának titkára az SZKP XXIV. kongresszusának anyagából tartott előadást. A Központi Bizottság titkára titkarságra fogadást adott Dr. Tóth Károly, a SZOTE rektora.**

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat **Barlangtérkép-kiállítását** május 27. és június 2. között bemutatta a József Attila Tudományegyetem Természeti Földrajz Tanszéke. A kiállítást **Dr. Láng Sándor** egyetemi tanár, az MKBT elnöke nyitotta meg, majd **Dr. Jakucs László** docens a JATE karszt-kutatói eredményeiről számolt be.

A **Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztálya** vendégként Szegeden tartózkodott **professzor J. H. Burnell** walesi tudós, aki május 24-én A hidrogén atomok reakciója olefinekkel címmel előadást tartott a Természettudományi Karon, majd megtekintette a kémiai tanszéket és az intézeti laboratóriumot.

A **József Attila Tudományegyetem Tanácsa** június 12-én az egyetem központi épületének aulájában doktorátát avató ülést tartott **Dr. Márta Ferenc**, a József Attila Tudományegyetem rektora, **Dr. Szentpéteri István** az Állam- és Jogtudományi Kar dékánhelyettese, **Dr. Kalocsai Dezső** a Bölcsészettudományi Kar dékánja 66 jogászt, 18 bölcsészt és 11 természettudományi karon korábban végzett hallgatót avatott középfokúval doktorra.

A főiskola I. számú Gyakorló Általános Iskolájának 55 tagú **Bartók gyermekkórusa** — **Erdős János** karnagy vezetésével — május első felében részt vett **Novi Becej**-ben a — **Marinkovics zeneszerző** születésének 120. évfordulóján rendezett — **IX. Vajdasági Zenei Fesztiválon.**

Biztosított-e Szegeden az egyetemi és főiskolai hallgatók kollégiumi elhelyezése? Milyen körülmények között élnek, tanulnak azok, akik albirletbe kényserülnek? A jelenlegi kollégiumi és albirleti viszonyok megfelelnek-e a szocialista emberré nevelés követelményeinek? Hogyan lehetne az albirleti uzorát felszámolni?

Ezekre a kérdésekre keresett választ a közelmúltban a **Csongrád megyei és Szeged megyei jogú városi Népi Ellenőrzési Bizottsága**, a **KISZ Csongrád megyei Bizottsága** az egyetem és a főiskola állami vezető szervei segítségével. Mint arról **Dr. Zentai Károly** főiskolai docens, a vizsgálódás vezetője tájékoztató, igen széles körű felmérést végeztek (12 népi ellenőr összesen 160 munkanapot dolgozott 80 egyetemi és főiskolai hallgató segítségével). Az elkészült jelentés beszámoló mindarról, ami a szegedi egyetemisták és főiskolások lakáskörülményeit befolyásolja, meghatározza.

Mindenekelőtt leszögezzük, hogy a szegedi felsőoktatási intézmények-kollégiumi ellátottsága igen rossz. Még 1500—1800 hallgató vár-kollégiumi elhelyezésre. Jelenleg a hallgatók 47 százaléka kollégista, de ha megszüntetnénk az emeletes ágyakat, akkor mindössze 38 százaléka lehetne hallgatóinknak kollégista.

Milyenek a mostani kollégiumaink? Megfelelnek-e a velük szemben támasztott igényeknek? A következőket állapíthatjuk meg róluk:

## Kollégium vagy munkásszálló?

Az **Orvostudományi Egyetem** hallgatóinak száma 1615, közülük kollégista 733. Az egyetemnek négy kollégiuma van, igénybevételük 100%-os.

Az **APÁTHY ÉS A HUGONNAY KOLLEGIMUM** minden tekintetben azonosnak mondható. **Felszereltség és igény tekintetében sajnos mindkettő igen alacsony színvonalon áll.** A túlszűfolt szobákban emeletes ágyakon hat-tizenkét hallgatót helyeznek el.

A tanulást és a közösségi életet biztosító feltételek hiányoznak. Az épületek műszaki állapota elavult, korszerűtlen. Nagyobb felújítási összeget nem érdemes a két épületre költeni, mert a

# Hét elavult — négy korszerű

## Lehangoló felmérés a kollégiumokról

korszerű igények kielégítésére semmiképpen sem válhatnak alkalmassá.

A **JANCSÓ KOLLEGIMUM** 224 hallgatót befogadó épülete 1968-ban készült el. **Tervezési hibák** következtében utólag mintegy 100 ezer forint költséggel kellett sportolásra alkalmas helyiséget kialakítani. A kollégium tervezője a KÖJÁL előírásait és a technikai dolgozók érdekeit figyelmen kívül hagyva nem gondoskodott személyzeti öltözőről és fürdőről, ezek kialakítása újabb, körülbelül 100 ezer forintba került. **A kollégium az igényeket nagyjából kielégíti.**

A **SEMMELEWEIS KOLLEGIMUM** 1962-ben épült, 216-an laknak benne. **Egy munkásszállónak megfelelő tervrajz alapján építettek.** A tervezők nem gondolták a kollégista élelmiszerek tárolására, nem biztosították kulturális és sportolási célokhoz megfelelő helyiségeket. Ráadásul az egyébként is helyszűkben szenvedő kollégiumtól évekkel ezelőtt az egyetemi könyvtár számára elvettek egy 200 négyzetméteres helyiséget.

Orvosegyetemünknek feltétlenül szüksége van újabb korszerű kollégiumokra.

## Zsúfolt „fapadosok”

A **József Attila Tudományegyetem** 1959 hallgatója közül 1109 kollégista. Az egyetemnek öt kollégiuma van, amelyek felszereltség, műszaki állapot, célszerűség tekintetében igen erősen eltérnek egymástól.

Az 1966. áprilisában átadott **MÓRA FERENC KOLLEGIMUM**ban 320 leány lakik. **Kisebber tervezési hibák** ennél az épületnél is adódtak, például nem terveztek könyvtár szobát, s nem biztosították a mosás és szárítás lehetőségeit.

Az épület korszerű, műszaki állapota az elektromos hálózat kivételével jónak mondható. **A hallgatók négyágyas külön tanulóhelyiséggel ellátott szobákban jó feltételek mellett dolgozhatnak.**

Az **IRINYI JÁNOS KOLLEGIMUM**

régi, teljesen korszerűtlen épületében nagy a zsúfoltság. A 48 lakószobában összesen 410 leányt helyeztek el 8—9 fős emeletes ágyakkal berendezett szobákban.

Hasonlóan régi és korszerűtlen épület a **BOLYAI JÁNOS** és a **JÓZSEF ATTILA KOLLEGIMUM**, mindkettő zsúfolt. A Bolyaiban 20 szobában 185 fiú lakik, emeletes ágyakon, szobaként 9—10-en. A melléképületeken kívül mindössze egy kisméretű teakonyha egyetlen háromágyas betegszoba, egy fotószoba és két 20—25 férőhelyes tanulószoba alkotja a kiszolgáló helyiségeket. A **József Attila Kollégium** 35 szobájában 175 fiút helyeztek el jó részt emeletes ágyakon. A melléképületeken kívül a kollégiumnak egy betegszobája és egy 60—70 fő befogadásra alkalmas tanulóhelyisége van. Az **EÖTVÖS KOLLEGIMUMOT** 24 kiemelkedően tehetséges bölcsész, jogász és TTK-s hallgató lakja. Három nagyobb méretű szobában emeletes ágyakon alszanak, tanulási lehetőségük a körülbelül 35 négyzetméter alapterületű könyvtárban és a 25 négyzetméter alapterületű társalgóban van. A **JATE** ezen kollégiumaiban a berendezés és felszereltség korszerűtlen, a legnagyobb gondot a nyugodt, elmélyült munkához és a megfelelő közösségi élethez szükséges feltételek hiánya jelenti.

A jelenlegi problémákon valószínűleg enyhíteni fog az Újszegeden épülő 275 személyes új kollégium.

A **Tanárképző Főiskola** hallgatóinak létszáma 1104, kollégiumban lakik 526.

**Egyetlen korszerű kollégiumunk a TELEKI BLANKA LEÁNYKOLLEGIMUM**, ami 1963-ban épült. Négy ágyas tanulóhelyiséges lakószobákban 322 hely van. Az épület műszaki állapota kielégítő, bár a tervezők itt is követtek el kisebb hibákat. Például nem gondolták a hallgatók étkezésére lehetőségeire.

A **HÁMÁN KATÓ UTCAI KOLLEGIMUM**ban 146 hallgató lakik, 2—12 személyes zsúfolt lakószobákban, amelyeknek egy része egymásba nyílik. **A kiszolgáló helyiségek száma minimális.** Az épület műszaki állapota elavult. Állandó gondot jelent a vízcsapok, WC-k,

mosdók, cserépkályhák javíttatása. Hasonlóan rossz körülmények között állnak a kollégium **ÁPRILIS 4. ÚTJÁN** levő fiú részlegében.

A **Tanárképző Főiskola** kollégiumai a tanulást, az általános művelődést, önképzést és a közösségi élet objektív feltételeit — a **Teleki Blanka** kollégium kivételével — nélkülözik. Valószínűleg enyhíti a helyzetet a tervezett 400 személyes új kollégium.

## Hallgatók a kollégiumról

A hallgatók kollégiumi elhelyezésének központi problémája tulajdonképpen az, hogy a jelenleg működő kollégiumok milyen mértékben képesek betölteni sokrétű feladatukat. A felmérés során 1744 hallgatót kérdeztek meg, mi a véleményük a kollégiumokról. Arra a kérdésre, hogy ha a kollégiumban is ugyanannyit kellene fizetni, mint az albirletért, akkor is kollégiumban maradnának-e, a megkérdezetteknek csak 56,5%-a adott pozitív választ. Ennek oka, mint a többi kérdésre adott válaszokból kiderült, elsősorban az, hogy a hallgatóink a kollégiumok műszaki-anyagi hiányosságait, a felszereltség fogyatékoságát és a kényelem hiányát kifogásolják.

A megkérdezett kollégisták 53,1%-a biztosítottan tartja a tanulási lehetőségét a kollégiumban, 75%-uk pedig azt vallja, hogy a kollégiumi közösség jelentősen hozzájárul tanulmányi eredményük fokozásához. A szobaközösségek szellemét a hallgatók 89%-a jónak ítéli. **A kollégiumi önkormányzat azonban csak a megkérdezettek 10,5%-a tartja színvonalasnak, elfogadhatónak 54,3%, korrigálná 14,5%, rossznak tartja 3,6%, 10,8% szerint önkormányzat sincs is. A kollégium szerepét az emberformálásban határozottan jó hatásúnak tartja a kollégisták 16,7%-a, jó hatásúnak ítéli 24,2%-a, részben jó hatásúnak 34,1%, míg 9,6%-uk semmiféle hatását nem érzí.**

A tényleírások megállapítások nem szorulnak bővebb magyarázatra: a kollégiumok tekintetében valamennyi intézményünknel egyértelmű a tenni-  
való.

Arról, hogy az albirletben lakók helyzete milyen és hogyan lehetne gondoljaikon segíteni, lapunk következő számában fogunk beszámolni.

